

KEY STATEMENTS FOR THE 2024 MEMORIAL DAY BLENDING CONFERENCE

Anhtē lai di ai yawng măyawng gaw, yaw shăda lam lăngai sha nga ai –
dai hta, Kărai Kăsang a asak gaw, anhtē kaw na shălawt hkrum ai lam nga let,
anhtē hta dandawng ai lam nga na mătu rai nga ai hpe chyēna ra ai.

Anhtē a shinggan măsha gaw, kăta măsha shălawt hkrum ai lam hte
dandawng ai mădang du hkra, gawng run ai lam nga u ga.

Ndai gaw mănu dan la nna, Mădu Kărai a măgam gun ni a mătu, măhkrun nan rai nga ai.

Mădu Kărai hta jung noi nga ai lam gaw, Mădu hte rau wênyi lăngai sha byin na mătu rai nna,
akyu byin shăngun ai kyuhpyi lam ni gaw, anhtē, Mădu Kărai hta noi nga nna,
Mădu a ga ni, anhtē hta noi nga ai a akyu rai nga ai.

Hkristu hpe asak a lwi ai lam hku anhtē kăbu găra ai gaw,
Kărai Kăsang a mau hpa rai nga ai hkrung ai gawgap lam, Kărai Kăsang a hkikhkam ai nta a mătu,
asak a amu măgam mărang e, anhtē hpe nli gat ai ni, hkai ai ni, hka jaw ai ni,
shăngai ai ni, bau măka ai ni hte gawgap ai ni byin na mătu rai nga ai.

Anhtē yawng gaw, myi măgap hpaw let Mădu Kărai a hpung shingkang hpe măda yu let
jamna zawn htoi ahkung nna, hpung shingkang htap mi hte htap mi zawn bung ai
hkrang bung sumla de hkrang gălai hkrum na rai nga ai.

**Outline of the Messages
for the Memorial Day Blending Conference
May 24-27, 2024**

**GENERAL SUBJECT:
HKRISTAN ASAK HKRUNG LAM**

Message One

Hkristan asak hkrung lam a npawt mădung shingdaw ai lam

Htina chyumdaw: Yhn.14:21, 23, 2Ko.2:10, 4:6-7.

I. Hkristan asak hkrung lam gaw Hkristu hpe asak hkrung ai asak hkrung lam rai nga ai. Anhtē a asak hkrung lam gaw Hkristu rai nna, Hkristu hpe asak hkrung na mătu lädat gaw Hkristu hpe tsawra ai lam rai nga ai -Hpir. 1:19-21a, Gal.2:20.

- A. Anhtē gaw Hkristu hpe jähtum du hkra tsawra ai a mărng ē Hkristu hpe asak hkrung lu ga ai. Anhtē gaw Hkristu hpe ntsawra ai rai yang Mădu hpe anhtē asak n-hkrung lu ga ai, Mădu hpe tsawra ai lam gaw anhtē a măbyin yawng hpe Mădu hta myit măju jung hkam sha ai lam hta kăja htum ai lädat rai nga ai- 2Ko.5:14, 1Yhn.4:19, Hhp.1:19-21a, Mrk.12:30, Shr.2:4-5, Yhn.14:21, 23, 21:15-17, 1Pet.1:8, 1Ko.2:9, 16:22.
- B. Kărai Kăsang hpe tsaw ra ai lam ngu ai gaw anhtē a măbyin măhkra- wĕnyi, myit hte hkum hkrang ni hte rau myit măsin, myit, nyan hte n-gun lăgaw măhkra (Mrk.12:30) – hpe Mădu hta mahkra măra da na mătu, anhtē a măbyin yawng gaw Mădu a mărang ē up mădu hkrum ai lam hte Mădu hta lup mat ai lam nga na mătu hpe tsun măyu ai rai nga ai, dai rai yang she Mădu gaw anhtē hpang de yawng măyawng byin wa lu nna, anhtē gaw anthē a shăni shăgu na asak hkrung lam hta Mădu hte tatut lăngai sha byin na rai nga ai.
- C. Anhtē gaw Mădu hpe tsaw ra ai shălo “Wĕnyi gaw Karai Kasang a sung htum ai kaw du hkra, yawng mayawng hte hpe manaw yu nga ai” (1Ko.2:10). *Mănav yu nga ai lam* a mătu Greek ga gaw n-gun dat tam sawk ai lam hpe mădi mădun ai lam hta jai lang da nna, sawk săgawn hkaja ai lam a mărang ē nre sha, tam sawk shăpraw ai mărang ē tup hkrak jaw kăja ai hku nna chyē lu ai lam hpe mădi mădun ai. Kărai Kăsang a Wĕnyi gaw Hkristu hte seng ai Kărai Kăsang a sung htum ai lam ni hpe sawk shăpraw nna, anhtē mătsing sumhting chyēna ai lam hte shang lawm mătut măhkai na mătu anhtē a wĕnyi hta dai lam ni hpe anhtē hpang de mădun dan ya nga ai.
- D. Hkristan asak hkrung lam hpe asak hkrung ai lam gaw Kărai Kăsang a Kăsha Yēsu hpe tsawra ai mărang ē, anhtē gaw Kăwa Kărai hte Kăsha Kărai a tsawra ai hkrum nna, anhtē hpang de Kăsha Kărai a dan dawng paw pru ai lam hte anhtē hpang de shanhtē a sa du găwan ai hte shanhtē gaw anhtē hte arau shăda da shănu nga ai lam hpe kăbu găra ai lam nan rai nga ai. Yhn.14:21, 23.
- E. Hkristan asak hkrung lam gaw Kărai Kăsang hpe tsaw ra ai hte anhtē a tsawra myit hku nna Kărai Kăsang hte nan shăda da hpe tsawra ai lam nan rai nga ai. Hkristu gaw ndai mungkan hta tsawra myit hku nna Kărai Kăsang a asak hpe asak hkrung lai wa sai rai nna, ya Mădu gaw anhtē a asak rai nna, ndai mungkan hta bung ai tsawra myit hpe anhtē asak hkrung lu na mătu hte Mădu a mat mat ai ni hpe tam ai lam hte yubak măsha ni hpe hkye hkrang la ai lam amu măgam a hkrun lam hta Mădu hte bung ai lam nga wa lu na mătu rai nga ai- 1Yhn.4:16-19, Luk.10:25-37, 19:10, Ehp.4:20-21, mădun, Gal.5:13-15.

II. Hkristan asak hkrung lam hpe asak hkrung na mătu gaw yawng măyawng hpe Hkristu a mărai hkum hta, Hkristu a myi man hta gălaw gunhpai na mătu rai nga ai- 2Ko.2:10, 4:6-7.

- A. *Mărai hkum* a mătu Greek ga gaw 4:6 hta na zawn ding tawk hku nna “myi man” hpe mădi mădun ai. Dai gaw myi grup yin, kăta daw sawn sum ru ai lam hte hkam sha lam ni hpe mădun ai mu măda myi, mărai hkum ting hpe mădun ai, shădan shăleng mădun ya ai mu măda myi hpe mădi mădun ai rai nga ai.
- B. Kamsham ai ni a mătu kăsi kămang tai lai sai Kăsa Pawlu gaw (1Tim.1:16) Mădu a myi hta shădan shăleng ai Mădu a mărai hkum ting a mătsun mădun ai hku nan Hkrsitu man hta asak hkrung let shămu shămawt hkawm sa ai wa rai nga ai.

- C. Anhtē a myit măsin gaw Mădu Kărai hpang de kăyin wa shăgu, măgap da ai lam ni gaw anhtē a myit măsin kaw nna seng kau hkrum nna, anhtē gaw man măgap hpe hpaw da let hpung shingkang a Mădu Kărai hpe măda lu na rai nga ai. Kăja wa nga yang tsan tsan de kăyin mat wa ai anhtē a myit măsin gaw măgap da ai *arai* rai nga ai. Man măgap hpe hpaw da ai myi man gaw măgap hpaw da ai myit măsin rai nna, Yēsu Hkristu a man hta Kărai Kăsang a hpung shingkang hpe mu măda lu na mătu rai nga ai.- 2Ko.3:16, 18, 4:6-7, 1Sa.16:7, Eph.1:18a.
- D. Kărai Kăsang a hpung shingkang gaw Hkristu a myi man hta rai nna, Mădu a myi man, Mădu a mărai hkum gaw anhtē a wēnyi hta shănu nga ai sutgan rai nga ai- 2Ko.4:6-7, 1Pet.3:4.
- E. Anhtē gaw mănu ndan ai, grawp loi ai ga di bu ni rai ga ai, raitim anhtē a wēnyi kăta hta anhtē gaw mănu daw dan nlu ai sutgan, Hkristu a myi man, mărai hkum hpe nan bang da ga ai (2Ko.2:10, 4:6). Ninggawn tawa ting hta Yēsu a myi man hpe yu măda ai lam dăram nachying mănu dan la ai hpa nan nnga sai (Nin.32:30, Pru.25:30, 33:11, 14, Skk.27:4, Shr.22:4).
  - 1. Mădu a myi man hta anhtē a asak hkrung ai lam, Mădu măbyin a mădi mădun ai shăra de yu măda ai shălooi sha Mădu gaw anhtē hpang de ndai zawn re sutgan rai nga ai lam myit măju jung hkam sha lu na rai nga ai. Anhtē hta manghkang nkau nga ai rai yang Mădu hpe tsun dan na sha ra nga ai. Mădu gaw anhtē a kăta hta nan nga nga ai rai nna, Mădu gaw anhtē hte arau man hkum nan nga nga sai rai nga ai.- Hhp.4:6.
  - 2. Kărai Kăsang hpe mu ai lam gaw Kărai Kăsang hpe lu la ai hte măren rai nna, dai gaw anhtē hpe hkrang nsam gălai shai ya na mătu anhtē kăta de Mădu a dat măbyin măsa hta Kărai Kăsang hpe hkap la lu ai lam nan rai nga ai (Yhn.42:5-6, Mat.5:8). Daini anhtē măda yu nga ai Kărai Kăsang nan gaw ngut kre hpring tsup ai Wēnyi rai nga nna, anhtē a wēnyi hta Mădu hpe măda yu nna, anhtē a măbyin kăta de Kărai Kăsang a sut su ai lam ni hpe mărawp bang la lu nna, lăni hte lăni Kărai hte seng ai hkrang nsam gălai shai ai lam hta nga lu nga ga ai (2Ko.3:18, Mat.14:22-23, Kol.4:2)
- F. Anhtē a wēnyi hta nga ai Mădu Kărai hpang de anhtē myit măsin kăyin wa nna Mădu hpe man hkrum măda yu ai lam hte Mădu hpe kăga ni a kăta de nhtoi shălai dat ai shălooi, (Esa.60:1, 5) anhtē gaw “dai Madu ngu ai Wenyi a marang e, hpung shingkang htap mi hte htap mi lu la ai hte, shing re ai hkrang bung sumla hte nan galai mat ai” nhtoi du hkra, Mădu a hpung shingkang dan dawng ai shi a hkrang sumla kăta de hkrang nsam gălai shai ai măbyin hta ya nga nga ga ai -2Ko.3:18, 4:1, 1Yhn.3:2, Shr.22:4.

III. Hkristan asak hkrung lam hpe asak hkrung ai lam gaw anhtē hpe shăga da ai- shăga da ai lam hte ging dan hkra hkawm sa ai lam rai nga ai - Eph.4:1-4.

- A. Kărai Kăsang shăga la ai lam hte ging dan hkra hkawm sa ai lam a -lăngai ngu na hta gaw Hkristu Hkumhkrang a jet ai lam hku nna Wēnyi a lăngai sha byin ai lam hpe Kărai hte seng ai arawn alai ni hte, dai hte rau n-gun shăja ya hkrum ai hkrang nsam gălai shai wa ai măsha măi kăja ai lam ni hte hkang zing da na mătu n-gun atsam rawng ai lam rai nga ai -kăji.1-4.
  - 1. Hpung shingkang dan dawng ai Yēsu a Wēnyi hta Yēsu a hkrang nsam gălai ngut sai măsha rudi nga nga ai. Hkumhkrang lăngai sha a mătu Wēnyi lăngai hpe sha lu bang ai lam hte lwi pru ai lam ni gaw *măsha-Yēsu* a Wēnyi hpe lu bang ai lam hte lwi pru ai lam rai nna, Mădu a Kărai hte seng ai lam ni hte n-gun jăhpring sut su shăngun ya ai shăgrit shănyem ai lam, pri nyem ai lam hte tsawra myit hta shăda da hpe hkam shărang ai lam a mătu ten gălu hkam shărang ai lam ni a măsha (shinggyim) mai kăja ai lam ni hte rau Yēsu a măsha rudi hpe lu bang ai lam hte lwi pru ai lam rai nga ai- Yhn.7:37-39a, 1Ko.12:13, Ksa.16:7, Eph.4:2-3.
  - 2. Anhtē gaw Mădu Kărai a mying ning sang hpe shăga gang nna, Mădu hta lu sha- shămyet shănat ai lam nga ai rai yang, Yēsu hpe măsha lăngai hku nna anhtē kăbu găra lu wa na rai nna, Mădu a shătsaw hkrum ai shinggyim rudi a mai kăja ai lam ni yawng gaw Yēsu a Wēnyi hta anhtē a *lam* byin wa let, Hkristu Hkumhkrang a jet ai lam hku nna tengman ai a Wēnnyi hta bai lu la hkrum ai Hpung asak hkrung lam hpe tatut gălaw gunhpai na mătu byin wa na rai nga ai- 1Ko.1:2, 10:3-4, 17, 12:3b, 13, 16:13, Eph.4:3-4a.
- B. Kărai Kăsang a shăga da ai lam hte ging dan hkra hkawm sa ai lam a -lăhkawng ngu na hta gaw anhtē yawng măyawng hta Baw-Hkristu a kăta de gălu kăba wa na mătu rai nga ai-kăji.15-16.

1. Mădu a Hkumhkrang gawgap lam a mătu yawng măyawng hta Hkristu a kăta de gălu kăba wa na mătu măra anhtē gaw Hkristu hpe măsha ningnan gălaw shăpraw ai lam a mătu anhte a yawng măyawng lawm ai, ninggawn tawa hte seng ai lam hta gawng mălai hku kăbu găra ra ai, dai rai nna anhtē gaw "Mădu a ga mătsun ni hpe mădat măra" nna "Yēsu hpe sha" yu măda ra ai- Mak.9:7-8.
  2. Hkristu nre ai lam yawng (snr) Hkristu nre ai ni yawng hpe Kărai Kăsang "amu dawm kau wu ai". Kărai Kăsang gaw Mădu a Ga shăka dingsa yaw măsing hta na yawng măyawng hpe Hkristu hte mălai bai kau wu ai- 1:1-8, Mat.17:3-5, Kol.2:16-17, Heb.10:5-10, 11:5-6, mădun-Esa.22:20-25.
  3. Kărai Kăsang gaw anhtē hpe hpan da ai shăloī Mădu gaw anhtē hpe "shap da ai rai nga ai". Mădu gaw wudang ntsa hta anhtē hpe măra da nna, Hkristu hte arau wudang ntsa hta si shăngun ai shăloī anhtē hpe "amu kaw na dawm kau" wu ai. Mădu gaw anhtē hpe Hkristu hte arau hkrung rawt shăngun ai shăloī anhtē hpe *Kărai-Măsha* ni a amyu daw chyen nnan ni, Mădu a gumhpawn ta măka hku nna Kărai Kăsang a gaw shăchyaw ai lam nnan byin shăngun ai mărang ē anhtē hpe "bai shap let", Mădu a hpung shingkang, Mădu a gumhpawn dan dawng ai lam a mătu anhtē hpe hpan da ai lam a npawt mădung yaw shăda lam kăta de bai shăga woi wa ai- Nn.1:26, Gal.2:20, Eph.2:6, 10, 15, Esa.43:7.
- C. Kărai Kăsang shăga la ai lam hte gingdan hkra hkawm sa ai lam a - măsum ngu na hta gaw anhtē Yēsu hta nga ai tengman ai lam hku nna Hkristu hpe shărin la na mătu rai nga ai- Eph.4:20-24.
1. *Yēsu hta nga ai "teng man ai lam"* gaw kăbu găra shiga laika măli htē hta ka mătsing tawn da ai hku nan Yēsu asak hkrung lam a jaw kăja măsa hpe mădi mădun ai. Yēsu gaw yawng măyawng hpe Kărai Kăsang hta, Kărai Kăsang hte arau, Kărai Kăsang a mătu gălaw gunhpaī ai asak hkrung lam hpe asak hkrung lai wa ai. Kărai Kăsang gaw Mădu a asak hkrung lam hta nga nna, Mădu gaw Kărai Kăsang hte lăngai sha tai wu ai-kăji.20-21.
  2. Dinghta ga ntsa Mădu a asak hkrung lam hta Mădu gaw Kăbu găra shiga laika măli ting hta hpaw hpyan da ai hku nan kăsi kămang hpe shăgrin jăhkrat da nu ai. Dai hpang wudang ntsa si hkam nna, asak jaw ai Wēnyi byin wa na mătu hkrung rawt wu ai, shing rai yang she Mădu gaw anhtē kăta de anhtē a asak byin lu na mătu du shang wa lu na rai nga ai. Anhtē gaw Mădu a hkrang hku nan Mădu kaw nna shărin la ra na rai nna, anhtē a rudi asak hku nre sha, hkrung rawt ai lam hta anhtē a asak hku nna Mădu hpe shărin la na rai nga ai- 1Ko.15:45b, Kol.3:4.
  3. Anhtē gaw Mădu Kărai hpe tsaw ra ai lam, Mădu hpe mătut măhkai ai lam hte Mădu hpang de akyu hpyi ai lam nga ai shăloī shi hte shi kăbu găra shiga laika ni hta hpaw hpyan da ai hkrang gawm, hkrang, kăsi kămang hku nan Mădu hpe asak hkrung ai lam nga na rai nga ai. Ndai lădat hku nna anhtē gaw ndai hkrang gawm a hkrang hku nan hkrang shăchyaw ai lam, hkrang bung ai lam nga na rai nga ai- da ndai gaw Hkristu hpe shărin la ai lam a tsun măyu nga ai lam rai nga ai. Mat.11:29, Rom.8:29.
- D. Kărai Kăsang a shăga da ai lam hte gingdan hkra hkawm sa ai lam a -măli ngu na hta gaw anhtē tsawra myit hte nhtoi hta asak hkrung ai lam nga na mătu rai nga ai- Eph.5:2,8.
1. Anhtē gaw Kărai hte seng ai măbyin măsa hpe shang lawm ai ni, kăbu găra ai ni byin ra nga ai (2Pet.1:4). Kărai hte seng ai măbyin măsa gaw Kărai Kăsang nan rai nga ai - Kărai Kăsang gaw Wēnyi rai nga ai (Yhn.4:24), Kărai Kăsang gaw tsawra myit rai nga ai (1Yhn.4:8, 16), Kărai Kăsang gaw nhtoi rai nga ai (1:5). Wēnyi Gaw Kărai Kăsang mărai hkum a măbyin măsa rai nna, tsawra myit gaw Kărai Kăsang akri namchym a măbyin măsa rai nna, nhtoi gaw Kărai Kăsang dan dawng ai lam a măbyin măsa rai nga ai.
  2. Anhtē yawng gaw anhtē a wēnyi hta Mădu hte arau lak san kănawn măzum ai lam gălaw na mătu Mădu Kărai hte arau lăngai hkrai aten la ai lam hpe aten law law jai lang ra ai, shing rai yang she anhtē gaw Mădu a tsawra myit akri namchym hte hpring nna, dai hku hte anhtē kaw nna Mădu gaw kăga ni hpe bau rem ai lam nga ra na rai nna, anhtē hta kăga ni Mădu hpe mu lu na mătu măra Mădu a nhtoi jăhtoi ya ai dat măbyin măsa hte jăhpring ya ai hkrum lu na rai nga ai - Yhn.4:24, Luk.15:20, Mat.5:15-16.

- E. Kārai Kāsang shäga la ai lam hte gingdan hkra hkawm sa ai lam a -mänga ngu na hta anhtē gaw Hkristu hte hpring käbrat lwi pru na mätu wēnyi hta hpring nna asak hkrung na mätu rai nga ai -Ehp.5:18.
1. Htawn tsun ai lam, mähkawn hkawn ai lam, shäkawn mähkawn hkawn ai lam, Kārai Kāsang hpang de chyēju dum ai lam, Hkristu hpe hkrit kämyin ai lam hta shäda da hpang de anhtē hkum anhtē mädat mära ai a märang ē wēnyi hta hpring käbrat ai lam a käbrat lwi pru ai lam byin shängun ai sha n-ga, wēnyi hta hpring ai lam nga na mätu lädat mung rai nga ai -käji.19-21.
  2. Wēnyi hta hpring nga ai lam gaw Hkristu a hpring tsup kup tsup ai lam, Hkristu a hpring käbrat lwi pru ai lam byin wa na mätu Hkristu a sut su ai lam ni hte hpring tsup ai lam nga na mätu rai nga ai. Mädu Kārai hpe shäga ai lam hte mungga hpe akyu hpyi ai märang ē anhtē gaw Mädu a hpring tsup kup tsup ai lam, Mädu a hpring käbrat lwi pru ai lam byin wa na mätu chyēju hta chyēju kähtap nna Mädu hpe mätut mähkai hkap la ai lam nga lu na rai nga ai -3:8, 1:23, 3:19b, Rom.10:12-13, Eph.6:17-18, Yhn.1:16.

IV. Hkristan asak hkrung lam hpe asak hkrung ai lam gaw anhtē Chyoipra ai Wēnyi a bau rem -hkang ya ai lam hpe hkap ai lam nan rai nga ai.

- A. Kārai Kāsang gaw anhtē a namchyim namta hpe seng kaw nna, anhtē gaw Chyoipra ai Wēnyi a bau rem -hkang ya ai lam hpe hkap la ai a märang ē anhte a säma hpe gälai shai kau ya mäyu nga ai, da ndai gaw Kārai Kāsang gaw anhtē a shinggan mäsha a htingnye ni, akri ni hpe seng kau ya na mätu bang hkam ai gawm längai hpang längai gäman byin shängun nna, anhtē hta Hkristu a san seng ai namchyim nga wa nna, Hkristu a san seng ai mänam ai säma hpe pru wa ai mädang du hkra byin shängun ai - Esa.48:11, 2Ko.2:14-15, Smg.4:16, 2Hk.4:8-9.
1. "Wēnyi ni a Käwa" gaw ru yak tsin yam ni hte shärin shäga ya ai lam ni kaw nna "Anhtē hpe Mädu a chyoipra ai mäbyin mäsa hpe shang lawm lu ai ni byin shängun na mätu" shärin shäga- gram ya taw nga ai- Heb.12:4-13.
  2. Yu yak tsin yam ni hte shärin shäga ai lam ni hpe kälang mung nlai di ga ai ni gaw bang mai ai gawm längai kaw nna käga längai de gäle ya ai n-hkam ga ai ni rai ma ai. Dai mäjaw shanhtē a rudi jäsat, shanhtē a shinggan mäsha, shanhtē a tinggyeng myit htingnye ni, akri ni a namchyim gaw shanhtē a käta hta ngam nga dingyang rai nna, shanhtē a säma mung gälai shai ai lam nnga ai- Esa.48:11, Rom.8:28-29, Smg.4:16.
- B. Mari gaw grai nan mänu dan ai Mura nardu sau ajet hkan mäsum hte hpring nga ai lungpraw gawm nga wu ai. Numsha gaw dai gawm hpe gang daw nna Mädu Kārai a ntsa hta ru bun ai shälo, "dai sau mänam pyaw ai gaw, nhku ting hpring chyat rai nga ai" -Yhn.12:2-3, Mak.14:3, mädun- Smg.1:12.
- C. Lunghpraw gawm gaw anhtē a shinggan mäsha hpe shingdaw nna, dai gaw daw grawp ra nna, dai hku hte käta mäsha gaw pru wa lu na rai nga ai. Mädu Kārai gaw anhtē hta, anhtē a ntsa hta lädat law law hte gälaw nga ai lam gaw shinggyim (ga yun) bang hpa (gawm), lunghpraw gawm rai nga ai shinggan daw atsawp gaw daw grawp lu na yaw shäda lam a mätu rai nga ai- 2Ko.4:7, Yhn.12:3, 24, Rom.8:28-29.
- D. Rudi hku nna anhtē byin ai lam gaw hpa nan nrai nga ga ai. Anhtē a mäbyin käta de Wēnyi gaw mähkri shawn ya ai sha nan lawm na rai nga ai. Chyoipra ai Wēnyi a shärin shäga lam gaw anhtē a rudi jäsat hte kyang lai len ni hpe jähten kau ya nna, kung hpan ai lam hte dwi sau ai lam hta Chyoipra ai Wēnyi a mähkri shawn ya ai lam hpe la sa wa ya ai. Kārai Kāsang gaw anhtē a mäkau grup yin hta nga ai yawng mäyawng hpe anhtē a rudi hte seng ai mäbyin hpe gäwa mäyu sha na mätu läjang da ai, dai hku nna Mädu gaw anhtē hta ningnan jäsat, ningnan kyang lai len, ningnan arwn alai ni hpe hkrang pru wa shängun lu na rai nga ai- Yhn.3:6, 2Ko.5:17, Gal.6:15.
- E. Daw grawp nhkam ai a mädung lawng lam (2) nga ai.
1. Märai längai ngai daw grawp nhkam ai a mädung gaw shi ningsin hta nga nga ai mäjaw rai nga ai. Shi hpang de byin pru wa ai lam ni hta shi gaw käga ni a ntsa (snr) mäkau grup yin hta mära shägun chyē ma ai. Shi hta Kārai Kāsang a läta hte Kārai Kāsang gaw shi hpe hpäran hpäreng ai wa rai nga ai lam hpaw hpyan hkrum ai lam nnga nga ai -mädun. Yob.10:13, Eph.3:9.

2. Mărai lăngai ngai daw grawp nhkrum ai a mădung gaw shi gaw, tinang hkum tinang grai tsaw ra ai măjaw rai nga ai. Anhtē gaw Kărai Kăsang anhtē a ting gyeng myit hpe seng yeng kau ya na mătu hpyi shawn ra ai. Chyena shut ai lam ni hte myit dik ai lam n-nga ai lam ni yawng gaw lăngai sha re măkoi măgap-- tinggyeng myit, tsaw myit kaw nna pru wa ai nan rai ng aai.
- F. Anhtē lai di wa ai lam ni yawng gaw lăngai sha re ai yaw shăda lam sha nga ai lam chyēna hkawn hkrang ra nga ai- ndai gaw Kărai Kăsang a asak anhtē kaw nna lawt pru lu nna, anhtē hta dan dawng ai lam nga lu na mătu nan rai nga ai. Kăta na wa gaw lawt pru wa nna dan dawng ai lam nga wa ai mădang du hkra anhtē a shinggan măsha gaw daw grawp mănyi ai lam nga u ga law! Da ndai gaw mănu dan la nna, da ndai gaw Mădu Kărai măgam hpe gunhpai ai ni a hkrun lam nan rai ng aai -Yhn.12:24-26, 2Ko.4:12.

Wēnyi lawt lu ai lam hte Kărai Kăsang dan leng na mătu shinggan măsha daw grawp -mănyi ai lam hte seng nna kănawn măzum ai lam

Kărai Kăsang gaw anhtē hpe hpa rai mungkan hta tawn da ai lam anhtē chyē ra nga ai. Mădu gaw anhtē hpe mungkan hta tawn da ai lam hta, --anhtē a nga nga ai lam gaw yubak măsha ni, kamsham ai ni hte mungkan ni hta dinghpring ai lam a mătu kaw si hpang găra ai lam byin shăngun na mătu rai nga ai. Anhtē a amu bungli hta anhtē kăga ni a kăta hta kaw si hpang găra ai lam hpe shălat ya ra ai. Anhtē a kăta hta chyēna yak la ai ngwi pyaw ai lam, atsam, bau măka ai lam hte pawn ba ai lam nga nga ra ai. kăga ni hpe anhtē nga nga ai a mărang ē Kărai Kăsang hpe tam na mătu lau la ai lam nga ra ai. Kăga ni gaw anhtē hpe hkrum zup ai lam hte anhtē hpang tsun shăga ai lam a măhtai hku nna Kărai Kăsang hpe tam na shărawng ai myit nga ra ai. Anhtē gaw kăga ni hpe gălo mung shanhtē a kăta hta Kărai Kăsang a mătu ra shărawng ai myit lăngai shălat ya ai lam nnga ai sha, shanhtē hpe hkrum zup ai lam hte mătut măhkai tsun shăga ai lam sha nga ai rai yang, dai gaw anhtē sum nga ga ai lam hpe tsun măyu ai rai nga ai. Anhtē a chyum laika hpe hti ai lam, akyu hpyi ai lam, măgam gun ai lam hte kăbu găra shiga htawn tsun ai lam ni gaw măsha kăta hta dai zawn kaw si hpang găra ai lam lam hta ja ai atsam hpe nbyin shăngun ai rai yang, anhtē a amu bungli gaw asum pru taw nga ai. (*The Collected Works of Watchman Nee, vol.42, p.238*)

2Hk.4 gaw Shunem numsha Elisha hpe daw (*Jaw lu jaw sha ai lam*) hpe tsun da ai. Chyumlaka hta "ya lani mi hta e Elisha gaw Shunem mare de lai sa wa ai; dai yang e arawng lu ai numsha langai mi nga ai; shi gaw Elisha hpe hkap galaw daw wu ai: shing rai, shi gaw galoi mung dai lam hku lai wa yang, dai nta hta shang manam nga ga ai. Bai dai numsha gaw madu wa hpe, "Yu u, ndai hku lai lai re ai wa gaw, Karai Kasang a chyoipra ai masha rai nga ai hpe, ngai dum se ai" nga nna ka da nga ai (kăji.8-9). Elisha gaw Shunem măre hpe lai di mat wa ai. Shi gaw hpa kăran kăchyan ai lam hpe mung ntsun lai wu ai (snr) mau hpa namik kumla lăngai mung n-gălaw wu ai. Shi gaw lai di mat wa shăgu kăyin wa nna dai shăra hta lu sha sha ai lam galaw ai. Dai numsha gaw shi hpe shi *lu sha ai lădat* hte nan Kărai Kăsang a măsha lăngai rai nga ai lam ginghka chyē lu wu ai. Da ndai gaw Elisha kăga ni hpang mătsing sum ding shangun ai lam nan rai nga ai.

Daini anhtē gaw tinang hkum tinang ga san san ra nga ai "anhtē kăga ni hpe găra lam hpe mătsing sum ding shăngun nga ga ta? Anhtē ni kaw nna pru wa ai lam gaw hpa rai ta?" Anhtē gaw shinggan măsha daw grawp mănyi ra na lam lang hte lang tsun lai săga ai. Shinggan măsha gaw daw grawp mănyi ai lam nnga ai rai yang anhtē hta na kăga măsha ni mătsing sum ding mat na lam gaw shinggan măsha sha rai nna, kăga lam nga na nrai nga ai. Anhtē gaw kăga ni hpe mătut măhkai shăgu, anhtē tinggyeng hpe tsaw ai lam, baw ja ai lam hte myit tsaw myitdip ai lam ni ngu ai shărawng na lam nnga ai hkam sha lam hpe sha jaw lu na rai nga ai. Shing nrai anhtē gaw grai nan byin ai lam, grai nan tsun shăga kai ai lam hpe mătsin sumding shăngun na rai ma ai. Anhtē gaw kăga ni hpe *hkrat kăja nga ai* ngu ai mătsing sumding ai lam hpe jaw lu yang lu chyē ai. Raitim dai mătsing sumding ai lam gaw Kărai Kăsang hpe myit dik shăngun nga a ta? Ddai gaw Hpung a ra gădawng ai lam hpe jăhpring ya nga a ta? Kărai Kăsang gaw myit dik ai lam nnga ai zawn, Hpung gaw anhtē a hkrat kăja ai ngu ai mătsing sumding ai lam ni hpe n-ra nga ai.

Anhtē a shiggan măsha gaw daw grawp mănyi ai lam nga ai rai yang anhtē a wĕnyi gaw lawt wa lu na nrai nga ai, kăga ni hpe mătsing sumding shăngun ai lam ni mung wĕnyi a mătsing sum ding ai lam ni rai na nrai nga ai.

Kăga ni hta mătsing sumding shăngun ai lam gaw anhtē nan hta nga ai ja dik htum ai adaw achyen sha rai nga ai. (*The collected Works of Watchman Nee, vol.54, "The breaking of the Outer man and the release of the Spirit, pp.237,238*)

Message Two

Läking mätut hkrum ai asak hkrung lam

Htina chyumdaw: Yhn.15:1,4, Rom.11:17-24, 1Ko.6:17.

- I. **Hkristu hta kamsham ai ni hku nna anhtē gaw läking mätut hkrum ai asak hkrung lam – Mädu Kärai hte anhtē wényi längai sha byin nna, Mädu hte arau hkrung ai gum hpawng ai lam nga ai asak hkrung lam hpe asak hkrung ging nga ai – 1Ko.6:17, Yhn.15:4.**
- II. **Chyum laika gaw Kärai Käsang mäsha hte rau lu la mäyu ai mätut mähkai lam gaw, Mädu hte mäsha gaw längai sha byin wa na mätu nan rai nga ai lam hpaw hpyan da ai- 1Ko.6:17.**
  - A. Kärai Käsang gaw Kärai asak hte mäsha asak rau hkrung ai gumhpawn mätut mähkai nna asak längai sha byin wa na ra shärawng nga ai- Yhn.15:1, 4-5.
  - B. Ndai längai sha byin ai lam gaw hkrung ai gum hpawn lam, asak hta gum hpawn ai lam – läking mätut hkrum ai asak hkrung lam rai nga ai.
  - C. Kärai asak hte mäsha asak gaw längai sha rai nga ai de a läking mätut hkrum ai lam a hkam la ai lam gaw sung htum ai rai nna, rudi hkam la ai lam hta grau lai nhtawm, shinggyim myit sawn ai lam hte nbung ai rai nga ai.
- III. **Läking mätut ai lam hta bung ai asak lähkawng gaw gum hpawn mätut mähkai nna, dai hpang rau sha gälu käba wa ai lam rai nga ai – Rom.11:17-24.**
  - A. Läking mätut ai lam gaw läking mätut na asak lähkawng yan bung ai rai yang she akyu aral u na rai nga ai.
  - B. Anhtē a shinggyim asak gaw Kärai Käsang a hkrang nsam hta Kärai Käsang a asam hte bung ai hku nan gälaw da hkrum ai mäjaw, dai gaw Kärai asak hte gum hpawn mätut mähkai lu ai lam rai nga ai.
  - C. Anhtē a shinggyim asak gaw Kärai hte seng ai asak hte bung nga ai. Dai mäjaw Kärai asak hte shinggyim asak gaw läking mätut mähkai lu nna, asak hte seng ai lam hta arau gälu käba wa lu ai rai nga ai.
- IV. **Anhtē gaw Hkristu a käta de läking mätut hkrum lu na mätu Mädu gaw shinggyim rudi hkam ai lam, si hkam ai hte bai hkrung rawt ai mäbyin ni hpe lai di wu ai.**
  - A. Hkristu gaw Dawi a aru arat (nli), Dawi a läkung läking, mäkrung byin na mätu hkum shan byin wa wu ai. Shing rai yang she anhtē gaw Mädu hte arau läking mätut hkrum lu na rai nga ai. Mädu gaw anhtē zawn nan byin wa ai rai nga ai, shing rai yang she Mädu hte anhtē gaw arau sha läking mätut hkrum lu na rai nga ai- Yhn.1:14, Mat.1:1, Zeh.3:8, Yer.23:5, 3315.
  - B. Hkristu gaw wudang ntsa (dan di) hkrum wu ai, shing rai yang she anhtē gaw Mädu a käta de läking mätut hkrum ai lam nga lu na rai nga ai.
    1. Hkristu gaw Dawi a lakung läking byin wa ai lam hta Mädu anhtē htē arau gum hpawn lu sai ngu nna tsun mäyu ai nrai nga ai.
    2. Läking mätut ai lam gaw dan di hkrum ra nga ai. Läking lähkawng yan gaw dan di da ai lam nnga ai rai yang läking mätut ai lam n-nnga lu ai.
      - a. Hkristu gaw wudang ntsa Mädu shi si hkam ai shäloï dan di hkrum wu ai.
      - b. Anhtē gaw myit mälai lu nna Mädu Kärai hpe hkap la ai shäloï dan di ai hkrum ga ai.
    3. Dan di hkrum ngut ai hpang gum hpawn mätut mähkai ai lam hte seng ai gum hpawn lam gaw byin pru wa ai. Dai mäjaw läking mätut ai lam hta anhtē gaw dan di hkrum ai lam, gum hpawn mätut mähkai ai lam, asak hte seng ai gum hpawn ai lam ni hpe lu la ga ai.
  - C. Hkristu gaw wudang ntsa dan di hkrum ngut ai hpang Mädu gaw asak jaw ai Wênyi byin wa na mätu hkrung rawt wu ai -1Ko.15:45b, 2Ko.3:17a.
    1. Dai zawn re ai Wênyi byin wa ai a jaw ē Hkristu gaw läking mätut na mätu jin jin rai na rai nga ai.

2. Anhtē gaw myit mälai lu nna Mädu Kärai hpe hkap la dat ai hte Mädu gaw asak jaw ai Wēnyi hku nna anhtē a wēnyi käta de du shang wa let, Kärai asak hpe anhtē a käta de la sa wa ya nna anhtē gaw Hkristu hte arau läking mätut hkrum ga ai -Yhn.20:22, Rom.8:11.
  - a. Ndai asak gaw si lam hte hkrung rawt ai a asak rai nga ai.
  - b. Asak jaw ai Wēnyi hku nna Hkristu gaw si lam hte hkrung rawt ai de mädung zaw si hpe anhtē kamsham ai ni a käta de la sa wa ya nna, dai hku nna anhtē gaw Mädu hte rau si hkam nna bai hkrung rawt ai lam nga lu na rai nga ai -Gal.2:20.
  - c. Ndai si lam hte bai hkrung rawt ai lam hta anhtē gaw Hkristu hte arau läking mätut hkrum ga ai.

V. Ningnan shängai hkrum ai ni hku nna anhtē gaw läking mätut ai asak hkrung lam - sak hkrung gälu käba wa na mätu wuhpung lähkawng gaw arau sha gumhpawn ai asak hkrung lam - hpe asak hkrung ra ai- Yhn.15:1, 4-5.

- A. Anhtē gaw Hkristu a käta de läking mätut hkrum ngut ai hpang anhtē tinang dinghkrai hku nna asak nmai hkrung sai. De mälai Pneumatic Hkristu hpe anhtē käta hta asak hkrung na ahkang jaw ra nga ai -Gal.2:20.
- B. Anhtē gaw tinang a hkum shan hku nna (snr) anhtē a rudi mäbyin hku nna asak nmai hkrung sai. De mälai anhtē a ningnan shängai hkrum ai wēnyi, Hkristu hte läking mätut da ai wēnyi hta asak hkrung ra ai -Rom.8:4.
- C. Ndai läking mätut ai lam a märang ē anhtē gaw Mädu hte gum hpawn lu ga ai rai nna, Mädu hte gäyau gum hpawn let, Hkristu a Hkumhkrang byin wa na mätu Mädu hte gum hpawn shang lawm nga ga ai -12:4-5.

VI. Läking mätut hkrum ai asak hkrung lam gaw gäli gälai ai asak nre sha, shinggyim asak hte Kärai asak käyau gum hpawn ai lam rai nga ai- Gal.21:20.

- A. Gäli gälai gälaw ai asak a hkam la ai lam gaw anhtē a shinggyim asak hpe Mädu Kärai hpang de ap ya nna, Mädu gaw dai hpe shi a Kärai asak hte mälai bang ai lam rai nga ai.
- B. Hkristan asak hkrung lam gaw gäli gälai gälaw ai asak hkrung lam nre sha, läking mätut hkrum ai asak hkrung lam – shinggyim asak hte Kärai asak a gäyau gum hpawn ai asak hkrung lam rai nga ai – Rom.6:3-5, Yhn.15:1, 4-5.
  1. Dai shära hta asak ni hpe gäli gälai gälaw ai lam (snr) hpäga yumga gälaw ai lam n-nга ai.
  2. Gäli gälai gälaw na mälai Kärai asak hpe shinggyim asak käta de käran kächyan ai lam, jähpring ya ai lam, Kärai asak hte shinggyim asak gäyau gumhpawn ai lam sha nga ai.
- C. Hkristan hkrum kädup hkam sha ai lam hta mau hpa rai nga ai tengman ai lam gaw Hkristu hta kamsham ai ni gaw asak a mähkrun hta Hkristu hte arau gum hpawn mätut mähkai ai lam rai nga ai – 1Ko.6:17.
  1. Hkristu byin ai lam ni yawng hte Mädu gälaw ai lam ni yawng gaw längai sha rai nga ai – dai gaw Mädu hte anhtē gaw sak hkrung ai gum hpawn ai lam nga nna, läking mätut da ai asak hkrung lam hpe asak hkrung lu ga ai -Yhn.15:4-5.
  2. Mädu a Bai lu la ai lam hta Mädu Kärai gaw läking mätut hkrum ai asak hkrung lam ngu ai -shingdu dat da hkrum ai lam hpe bai lu la nga ai.

VII. Läking mätut hkrum ai shinggyim asak hpe yeng seng kau ai nre sha, Kärai asak a märang ē atsam jähpring ya ai lam, shätsaw ya ai lam hte jäsut jäsu ya ai hkrum ai- Rom.11:17-24.

- A. Läking mätut hkrum ai asak hkrung lam hta läkung läking gaw dai hte bung nna n-nга n-mai ra gädawn ai laklai kumla ni hpe hkang zing da ding yang raitim, de a asak gaw grau nna käja ai asak käta de läking mätut ai a märang ē shätsaw hkrum nna hkrang nsam gälai shai mat ai.
  1. Grau nna tsaw ai asak gaw grit nyem ai asak hpe dang mä-nга kä-up wu ai.
  2. Grau nna tsaw ai asak gaw grit nyem ai asak hpe sut su shängun nna, shätsaw let hkrang nsam gälai shai ya ai.

- B. Lăking mătut hkrum ai asak hta Kărai asak gaw anhtē a kăta hta bungli gălaw ya nna, nkăja ai dat măbyin ni hpe shăpraw kau ya ai. -2Ko.3:18.
  - 1. Kărai asak gaw rudi hte seng ai yawng hpe shaw shăpraw na mătu gau ngwi lädat hte gălaw gunhpai nga ai.
  - 2. Anhtē a rudi myit hta na nkăja ai kumla hte seng ai dat măbyin măsa hpe si shăngun ngut ai hpang anhtē a rudi myit hpe shaw kau ya na mălai Mădu Kărai gaw dai hpe shătsaw ya nna, jai lang ya ai.
- C. Lăking mătut hkrum ai asak hkrung lam hta Kărai a asak gaw Kărai Kăsang a shawng na hpan da ai lam hpe bai hkrung rawt shăngun ai. Yhn.11:25.
  - 1. Mădu a hpan da ai lam hpe kăbai kau na mălai Kărai Kăsang gaw dai hpe bai lu la wu ai.
  - 2. Kărai Kăsang gaw anhtē a măbyin hkrang nsam yawng hpe hkrung rawt shăngun na mătu yaw shăda da wu ai- Eph.3:11.
    - a. Kărai Kăsang gaw nkăja kumla ni hpe shaw kau ya nga ai hte rau, dai gaw Kărai Kăsang a mădung npawt hpan da ai lam hpe bai hkrung rawt shăngun na mătu bungli gălaw nga ai.
    - b. Ndai lädat hku nna anhtē a mădung bungli gălaw ai lam ni rai nga ai – hpan da ai lam hta anhtē hpe ap ya da hkrum ai bungli gălaw ai lam ni- hpe bai lu la let, n-gun atsam ngang kang wa nna sut su ai lam nga wa ai -Gal.2:20.
- D. Lăking mătut hkrum ai asak hkrung lam hta Kărai asak gaw anhtē a măbyin kăta daw ni de Hkristu a sut su ai lam ni hpe mădi shădaw ya ai. -Rom.12:2.
  - 1. Anhtē a hkrung rawt nna, shătsaw hkrum ai tsam mărai gaw Hkristu a sut su ai lam ni hte mădi shădaw hkrum nga ai.
  - 2. Dai zawn re ai mădi shădaw ya ai a mărang ē anhtē nyan, hkam sha ai lam hte ra shărawng ai lam ni hta ningnan gram hkrum ga ai.
- E. Lăking mătut hkrum ai asak hkrung lam hta Kărai asak gaw anhtē a măbyin yawng hpe hpring tsup chyam bra shăngun ya ai. -8:29-30.
  - 1. Hkristu a sut su ai lam ni gaw anhtē hpe byawng shang hpring tsup shăngun nhtawm, anhtē hpe hkrang nsam gălai shai ya ai -12:2, 2Ko.3:18.
  - 2. Ndai Kărai asak a byawng shang hpring tsup ai a mărang ē anhtē gaw Hkristu a hkrang nsam de hkrang bung wa ga ai -Rom.8:29.

Message Three

**Chyoi Pra Ai Namman Chya Ya Ai Sau Hku Nna Gumhpawn Da Ai Mănam Pyaw Ai Sau A Mădung
Npawt Shingdaw Lam Hte Hpaw Hpyan Ai Liam—Ninggam Hte Ninggam Laidi Ai Măsum Lăngai
Kărai A Gumhpawn Da Ai Yawng Măyawng Lawm Ai Wënyi A Hpring Tsup Ai Shingdaw Lam**

Htina chyumdaw; - Pru. 30:22-30, 1Ko. 15:45b, Yhn. 7:37-39, Hpil. 1:19.

- I. **Chyoi pra ai namman chya ya ai sau, “tsi săra hpaji hte mănam pyaw hpaw chye ai wa hpaw ai hku” tsanlun sau hte mănam pyaw ai hpan măli gumhpawn da ai mănam pyaw ai sau gaw ninggam hte ninggam laidi ai măsum lăngai Kărai a gumhpawn da ai yawng măyawng lawm ai asak jaw ai Wënyi ngu ai Hkristu gaw Mădu si hkam ai lam hte bai hkrung rawt ai kaw nna, byin wa ai Yësu Hkristu a Wënyi hpe hpring tsup hkra shingdaw ai lam rai nga ai-Pru. 30:22-30, 1Kor. 15:45b, Yhn. 7:37-39, Hpil. 1:19.**
- A. Ndai gumhpawn da ai namman sau a shang lawm ai ni hpe shingdaw ai lam gaw lăwu na hte măren rai nga ai.
1. Lup măkoi ai lam hta jai lang ai mănam pyaw ai (Yhn. 19:39), lwi nga ai Mura gaw Hkristu a mănu dan ai si hkam lam hpe shingdaw ai (Rom. 6:3).
    - a. Mura gaw si ai tsin yam tsin dam hpe shăyawm kau ya na mătu măkret măkrat măchyi mai tsi hku nna mung jai lang ai Mădu Yësu gaw wudang ntsa si hkam ai shăroi Mădu hpe, Mădu a măchyi hkam sha ai lam hpe shăyawm ya na mătu Mura hte găyau ai tsăbyi jăhku hpe nawng ya ai—Mrk. 15:23.
    - b. Mura gaw hkumhkrang hta shut shai ai asak ntsin shăpraw kau ya ai shăroi dai hpe măchyi shăzim na mătu mung, jai lang mai ai. Anhte a shinggyim asak hkrung lam hta shut shai lam law law gaw asak ntsin hpe shăpraw kau ya nga ai. Raitim wudang ntsa Mădu Kărai si hkam ai lam gaw ndai manghkang hpe hpăran ya ai.
  2. Mănam pyaw ai hpun măza hpyi gaw Hkristu a si hkam ai lam a dwi sau ai lam hte akyu rawng ai lam hpe shingdaw ai-Rom. 8:13.
    - a. Hpun măza hpyi gaw gawngkya ai myit sălum hpe myit rawt kăbu shăngun ai tsi rai nga ai.
    - b. Anhte gaw Wënyi hta Mădu Kărai a si hkam ai lam hpe, anhte a măbyin de la lang hkawm sa ai shăroi, anhte a myit măsin gaw Mădu Kărai hta anhte hpe ngwi pyaw wai lam hte kăbu găra lam tai na mătu myit rawt kăbu wa ai-Hpil. 4:4, Neh. 8:10.
  3. Hkalamu gaw hka hpung-ya (snr) hkum pup htat ai shăra hta lähta de ding ding rawt nna kăba wa ai mai-aw kaw nna sa nhtawm, Hkristu a mănu dan ai bai hkrung rawt ai lam hpe shingdaw ai-Ehp. 2:6, Kol. 3:1, 1Pet. 1:3.
  4. Hpun măza hpyi gaw shawng daw hta hkrung kănu ni hte lăpu ni hpe shăden kau ai tsi hku nna jai lang hkrum nhtawm, Hkristu a bai hkrung rawt ai lam hta ninghkap găsat lu ai atsam hpe shingdaw ai. Hpun măza hpyi hpan amyu mi gaw nhkru ai “ana ni” yawng, grau nna moi na lăpu dingsa ngu a nat mătse hpe ninghkap shăden kau ai—Hpil. 3:10.
  5. Gumhpawn da ai mănam pyaw ai sau a npawt nh pang hku nna tsan lun sau gaw gumhpawn da ai Wënyi a npawt nh pang hku nna Kărai Kăsang a Wënyi hpe shingdaw ai-Nin. 1:2.
- B. Hti hkum măli gaw hpan da hkrum ai ni hpe shingdaw nna, (Ezek. 1:5) dai hta măsha gaw baw rai nhtawm (Nin. 1:26), hti hkum lăngai gaw shingdaw nlu jet ai Kărai Kăsang hpe shingdaw ai re măjaw (Trj. 4:35, 1Tm. 2:5), mănam pyaw hpan măli gaw Kărai Kăsang a hpan da ai lam hta Hkristu a shinggyim rudi hkam ai hpe shingdaw nhtawm, tsanlun sau gaw Mădu a Kărai rudi hte rau shingdaw nlu jet ai Kărai Kăsang hpe shingdaw ai. Dai rai nna tsanlun sau hte mănam pyaw amyu hpan măli a gumhpawn ai lam gaww gumhpawn da ai Wënyi hta Kărai hte măsha, Kărai rudi hte shinggyim rudi gumhpan ai, găyau ai lam hpe shingdaw ai-Jaw. 2:4 hte mătsing 3.
- C. Tsanlun sau hte mănam pyaw ai amyu hpan măli yawng gaw rin măni ai, (snr) dan di kau ai măbyin lăngai ngai kaw nna byin wa ai rai nhtawm, Kărai Kăsang a Wënyi gaw Hkristu a Wënyi

byin wa ai hte (Rom. 8:9) dai gaw Hkristu a jamjau hkrum sha ai kaw nna re lam (Mat. 26:36) shingdaw ai.

- D. Dai sha n-ga, mānam pyaw ai amyu hpan māli a shādang gaw Shekela mānga tsa hpra hpring tsup ai shādang māsum rai nna, kā-ang na shekela mānga gaw daw lāhkawng hku nna kāran da ai bai hkrung rawt ai lam hta māsum lāngai Kārai hpe shingdaw ai. Lāhkawng ngu na kāsha gaw wudang hta Mādu si hkam ai a mārang e kāran da hkrum ai hpe shingdaw ai.
- E. Tengman ai chyum laika hta hti hkum mānga gaw lit nga ai hti hkum rai nga ai mājaw (25:2 hte mātsing 1), gumhpawn da ai mānam pyaw ai sau a dat mābyin mānga hte mānam pyaw ai amyu hpan māli a shekela mānga tsa hpra shādang māsum gaw lit hpe gunhpai na mātu atsam, mārai hku nna bai hkrung rawt ai lam hta nga nga ai māsum lāngai Kārai hpe shingdaw ai rai nga ai.
- F. Hti hkum māsum hte mānga gaw Kārai Kāsang a gawgap lam hte mātut māhkai nga ai mājaw (Nin. 6 hta rawng ai mātsing 15 hpe yu u) gumhpawn da ai mānam pyaw ai sau a ndai hti hkum ni gaw gumhpawn da ai Wēnyi hta Kārai Kāsang a gawgap na mātu dat mābyin lawm nga ai lam shingdaw ai.
- G. Lāhta e tsun da ai shingdaw lam ni hta npawt nhpang hku nna tsanlun sau hte rau mānam pyaw ai amyu hpan māli hpe gumhpawn da nhtawm, namman sau hpe gālaw ai lam gaw lāhta e tsun da ai, dat mābyin ni hte Kārai Kāsang a Wēnyi gaw Hkristu a shinggyim rudi hkam ai, shinggyim asak hkrung ai, wudang ntsa si hkam ai, bai hkrung rawt ai lam hte hkrung rawt lung wa ai mābyin ni kaw nna gāyau gumhpawn let, Kārai Kāsang a htani htana shānu shāra gawgap na mātu gumhpawn da ai Wēnyi hpe shāpraw na mātu re lam shingdaw ai.
- II. Chyoipra ai namman sau rai nga ai gumhpawn da ai mānam pyaw ai sau gaw sum hte de a hkinghku ni yawng, hkungri hte de a arung arai ni yawng, ang dung hte de a npawt, hkinjawng agyi ni gaw namman sau chya na mātu hte ndai lam ni yawng hpe Mādu a Kārai hte seng ai yaw shāda lam a mātu Kārai Kāsang hpang de chyoipra ai, kāran da hkrum ai, shāchyoipshāpra hkrum na mātu jai lang ai lam rai nga ai-Pru. 30:26-30, 1Pet. 1:2, 1Ko. 6:11, Rom. 15:16.**
- A. Ndai mānam pyaw ai sau gaw māsun lāngai Kārai gaw Hkristu a shinggyim rudi hkam ai, wudang ntsa si hkam ai hte bai hkrung rawt ai lam kaw nna, ninggam hte ninggam laidi nna ngut kre hpring tsup nhtawm yawng māyawng lawm ai gumhpawn da ai Wēnyi byin wa ai. Mādu a lāta la hkrum ai hte hkrang shaw la hkrum ai ni hpang de du wa nna, shanhte hpe shi hkum nan hku nna, namman chya ya ai hte Mādu shi hkum nan shanhte hte lāngai sha kāhkyin gumdin ai lam, shanhte hpe Mādu hte lāngai sha kāhkyin gumdin shāngun ai lam hpe shingdaw ai rai nga ai-Yhn. 20:22, 1Yhn. 2:20, 27, 2Ko. 1:21, 1Ko. 6:17.
- B. Dai zawn rai namman chya ya ai lam, anhte kāta hta gumhpawn da ai Wēnyi a shāmu shāmawt ai lam gaw anhte hpang de chya ya ai hte ninggam hte ninggam laidi nna ngut kre hpring tsup ai māsum lāngai Kārai a dat mābyin ni yawng hpe anhte mābyin kāta de jat bang ya ai lam mung gālaw ya nga nhtawm, dai hku nna anhte a kāta māsha gaw Kārai hte seng ai dat mābyin ni hte Kārai hte seng ai asak hta kāba wa ai. Anhte gaw Kārai Kāsang hte rau kāhkyin gumdin lāngai sha hku nna gāyau gumhpawn lu na rai nga ai-Kol. 2:19.
- C. Chyoipra ai namman sau gaw Kārai Kāsang a shānu shāra hte hkinjawng agyi aya hpe namman chya na yaw shāda ai nan rai nga ai (mādun; 1Pet. 2:5). Dai mājaw Kārai Kāsang a shānu shāra hte hkinjawng agyi aya a mātu rai nga ai ni chyu sha gumhpawn da ai yawng māyawng lawm ai Wēnyi hpe kābu gāra lu na rai nga ai.
- III. Tsanlun sau hku nna shingdaw da ai Kārai Kāsang a Wēnyi gaw sau san san sha nrui, ya gaw shang lawm ai arung arai ni hte gumhpawn da ai sau byin wa ai. Ndai lam hte seng nna, Yhn. 7:39 hta "Shing nga ai gaw, shi hpe kamsham ai ni lu la na Wēnyi hpe shāang nna tsun ai rai nga ai, kāning rai nme law, Yēsu gaw shi a hpung shingkang gārai ndan hkung ai mājaw, Wēnyi gārai njaw wu ai" ngu tsun da ai.**
- A. Ndai gaw Mādu Kārai a hpung shingkang dan leng ai, dai gaw Mādu a bai hkrung rawt ai, (Luk. 24:26) ndu shi yang gumhpawn da ai Wēnyi gaw ndan hkung shi ai lam tsun māyu ai. Hkristu

a bai hkrung rawt ai hpang e she dai zawn rai Wēnyi a gumhpawn ai (snr) gumhpawn shang lawm ai lam gaw hpring tsup wa ai rai nga ai.

- B. Wēnyi gaw Kārai Kāsang a Wēnyi mäbyin hta, Mädu a Kārai hte seng ai dat mäbyin chyu sha nga nga ai. Mädu gaw Hkristu a shinggyim rudi hkam ai, wudang ntsa si hkam ai hte bai hkrung rawt ai kaw nna, Yēsu Hkristu a Wēnyi byin wa ai hpang dai Wēnyi gaw Kārai hte seng ai dat mäbyin hte mäsha hte seng ai dat mäbyin lähkawng yan rawng nhtawm, Hkristu a shinggyim rudi hkam ai, wudang ntsa si hkam ai hte bai hkrung rawt ai lam a akri nam chyim hte jet ai lam yawng lawm sai rai nga ai.
- C. Chyoipra ai namman sau hku nna shingdaw da ai ndai yawng mäyawng lawm ai gumhpawn da ai Wēnyi gaw Yēsu Hkristu a Wēnyi nhpaw n-ya sutsu ai kārum jaw ya ai, Hkristu hkumhkrang a kārum jaw ya ai lam rai nna, dai hku nna, anhte gaw hkumhkrang hta, hkumhkrang hku nna, hkumhkrang a mätu Mädu a käba dan leng na Hkristu hpe asak hkrung lu na rai nga ai-Hpil. 1:19-21a.

IV. Kamsham ai ni hku nna anhte gaw gumhpawn da ai mänam pyaw ai sau hte yawng mäyawng lawm ai Wēnyi hku nna namman chya ya hkrum sai rai nga ai. Shk. 133:2 hta namman chya ya ai sau gaw Arun a baww ntsa kaw nna shi a ninghka mun de lwi hkrat nhtawm, shi a hpun pälawng mätu du hkra gära hku lwi hkrat ai lam tsun da ai. Ndai gaw hkumhkrang ting gaw Wēnyi hte namman chya ya hkrum ai lam shingdaw ai.

- A. Kähkyin gumdin längai sha rai nga ai lam a npawt nhpang shära gaw anhte mäbyin käta de chya da ai chyoipra ai namman sau gumhpawn da ai Wēnyi hku nna ninggam hte ninggam laidi ai mäsum längai Kārai nan rai nga ai-käji 1-3.
- B. Mänam pyaw ai sau hku nna “chya” ya hkrum na mätu (1Yhn. 2:20, 27) anhte gaw käsha hte längai sha kähkyin gumdin nga ra ai. Dai shäloai anhte gaw namman chya ya ai sau hte de a dat mäbyin yawng hte chya ya ai hpe shi hte shi käbu gära wa na rai nga ai. Ndai mänam pyaw ai sau hpe chya ai a märang e shäpraw lu ai kähkyin gumdin längai sha rai nga ai lam gaw käde nan mauhpa rai nga a hka!

Message Four

Tengman Ai Tsäbyi Ru Hku Nna Hkristu Hta Noi Nga Ai Lam

Htina chyumdaw; - Yhn. 15:1, 4-5, 7, 1Yhn. 2:6, 27-28, 3:24, 4:13, 15, Rom. 8:4

I. Mädu Yēsu gaww “ngai gaw tengman ai tsäbyi ru rai nga nngai” ngu tsun da ai-Yhn. 15:1a, mädun; - Shr. 14:18.

- A. Ndai tengman ai tsäbyi ru (käsha) hte de a läkung läkying ni, (käsha hta nga nga ai kamsham ai ni) gaw Kärai Käsang a yaw mäsing hta mäsum längai Kärai a sak hkrung ai mähkri shawn lam rai nga ai.
- B. Ndai sak hkrung ai mähkri shawn lam gaw Mädu a sutsu ai lam ni hte rau käba kunghpan wa nna, Mädu a Kärai hte seng ai asak hpe shädan shädawng ai.

II. Tsäbyi ru hta na läkung läkying ni hku nna anhtē gaw tsäbyi hpun hta noi nga ra ai-Yhn. 15:4-5.

- A. Mädu Kärai hta nga nga ai lam gaw gumhpawn ai lam rai nga ai. Mädu Kärai hta noi nga ai lam gaw känawn mäzum ai lam rai nga ai-1Ko. 1:9, 30.
- B. Tsäbyi ru hku nna Hkristu hta anhtē noi nga ai lam gaw tsäbyi ru hta anhtē läkung läkying ni re lam hpe sang lang ai myit shingran mu ai lam hta mädung rai nga ai. Anhtē gaw tsäbyi ru a läkung läkying ni re lam mu ai rai yang, anhtē hte Mädu Kärai läpran na känawn mäzum lam hpe hkang zing da ra nga ai-Yhn. 15:2.
- C. Hkristan asak hkrung lam gaw Mädu Kärai hta noi nga ai lam a asak hkrung lam rai nga ai-1Yhn. 2:6, 27-28, 3:24, 4:13, 15.
- D. Hkristu hta anhtē noi nga ai lam gaww Mädu gaw anhtē hta noi nga ai lam a npawt nh pang rai nga ai-Yhn. 15:5a.
- E. Tsäbyi ru hte hka nna anhtē gaw hpa mung nrai ga ai. Anhtē hta hpa mung nnga ai. Anhtē hpa mung n-gälaw lu ga ai-käji 5b.
- F. Läkung läkying ni gaw tsäbyi ru hta noi nga yang she tsäbyi ru gaw shanhtē a mätu yawng mäyawng byin lu na rai nga ai.

III. Anhtē gaw Hkristu hta noi nga nna, Mädu gaw yawng mäyawng lawm ai nam man chya ya ai lam a käta daw shärin achyin na mätu ahkyak la ai rai yang she anhtē hta noi nga lu na rai nga ai-1Yhn. 2:27.

- A. Anhtē gaw Mädu Kärai a asai hte gäshin ya ai hpe hkrum kädup hkam sha ai hte anhtē käta mäbyin de nam man chya ya ai Wênyi hpe la lang hkawm sa ai a märang e Hkristu hte rau Kärai hte seng ai känawn mäzum lam hta noi nga ga ai-Yhn. 15:4-5, 1Yhn. 1:5, 7, 2:20, 27.
- B. Baw hku nna Hkristu gaw namman chya ya hkrum ai Mädu hte namman chya ya ai Mädu rai nhtawm, anhtē gaw Mädu a daw shan ni hku nna Mädu a yaw shäda lam ngut kre hpring tsup na mätu käta daw namman chya ya ai hku nna, Mädu hpe käbu gära nga ga ai-Heb. 1:9, 3:14, 2Ko. 1:21-22.
- C. Anhtē käta hta gumhpawn da ai Wênyi a shämu shämawt ai lam hte bungli gälaw ai hku nna namman chya ya ai lam gaw Kärai Käsang hpe anhtē käta de namman chya ya nga ai. Shing rai yang she anhtē hta Kärai Käsang hku nna byawng shang hpring tsup ai, Kärai Käsang hpe mädu lu ai, Kärai Käsang a nyan hpe chye na ai lam nga lu na rai nga ai. Namman chya ya ai lam gaww asak a käta daw myit mäju hkam sha lam, käta daw nyan hku nna Mädu a kamsham ai ni hpang de hkumhkrang a baw hku nna, Hkristu a nyan hte mätut mähkai gumhpawn ya ai-Shk. 133, 1Ko. 2:16, Rom. 8:6, 27.

IV. Mädu Kärai hta noi nga ai lam gaw Mädu hte Wênyi längai sha re lam, dai gaw gäyau gumhpawn da ai Wênyi hta asak hkrung ai lam rai nga ai-1Ko. 6:17.

- A. Ga shäka ningnan chyum laika a akri namchyim gaw Wênyi lähkawng—Kärai hte seng ai Wênyi hte mäsha wênyi gaw längai sha hku nna rau gäyau gumhpawn ai lam rai nga ai—käji 17, Rom. 8:4.

- B. Ndai Wēnyi lähkawng a gumhpawn ai lam gaw ga shäka ningnan chyum laika hta sunghtum dik ai sunghtum lam rai nga ai.
- C. Wēnyi längai sha ngu tsun ai lam gaw Wēnyi hku nna Mädu Kärai hte anhtē a wēnyi gaw gäyau gumhpawn ai lam hpe mädi mädun nga ai-1Ko. 6:17.
  - 1. Anhtē a wēnyi hte Mädu Kärai a Wēnyi gaw Wēnyi längai sha hku nna gäyau gumhpawn mat ai Wēnyi gaw Mädu Kärai a Wēnyi hte anhtē a wēnyi lähkawng yan rai nga ai-Rom. 8:4, 2Ko. 3:17, 1Ko, 15:45.
  - 2. Anhtē a wēnyi mäsa lam mähkrum mädup ni yawng, Mädu Kärai hte rau anhtē känawn mäzum ai lam, Mädu hpang de akyu hpyi ai lam, Mädu hte rau asak hkrung ai lam ni gaw ndai gäyau gumhpawn da ai Wēnyi hta rai nga ai.
- D. Kärai Käsang a yaw mäsing däju tawn da ai lam gaw gäyau gumhpawn ai wēnyi ngu ai Kärai hte seng ai Wēnyi gaw mäsha wēnyi hte rau gäyau gumhpawn da ai rai nga ai. Kärai Käsang bungli gälaw na mätu (snr) shängut shäkre na mätu yaw shäda ai lam mahkra gaw ndai däju tawn da ai lam hte mätut mähkai nga ai-Ehp. 3:5, 9, 1:17, 2:22, 5:18, 6:18.
  - 1. Mädu Kärai hte rau wēnyi längai sha rai nga ai a märang e anhtē gaw Mädu hpe yawng mäyawng lawm ai Mädu hku nna hkrum kädup hkam sha mai ai-1Ko. 1:2, 24, 30, 2:7-8, 10, 3:11, 5:7-8, 10:3-4, 12:12, 15:20-23, 45, 47.
  - 2. Anhtē gaw Hkristu hpe hkrum kädup hkam sha lu ga ai. Hkristu hpe yawng mäyawng hku nna la lang mai nga ai. Hpa mäjaw nga yang anhtē gaw Mädu hte rau Wēnyi längai sha byin wa ai mäjaw rai nga ai.
  - 3. Mädu Kärai hte rau Wēnyi längai sha rai nga ai ni yawng a mätu kärum ya ai lam gaw htum ngu nnga nga ai.
- E. Gäyau gumhpawn da ai Wēnyi gaww Kärai Käsang hte Wēnyi längai sha rai nga ai, baw shära hta nre sha, asak hte mäbyin mäsa lam hta Kärai Käsang hte bung ai wēnyi rai nga ai-1Yhn. 5:11, 2Pet. 1:4.
  - 1. Kärai hte seng ai Wēnyi hte mäsha a asak hkrung lam, Kärai rai timung mäsha, mäsha rai timung kärai rai nga ai asak hkrung lam hpe asak hkrung lu na rai nga ai-Gal. 2:20, Hpi. 1:19-21a.
  - 2. Kärai-mäsha asak hkrung lam gaw wēnyi lähkawng gaww längai sha hku nna gumhpawn mätut ai hte rau sha gäyau gumhpawn ai asak hkrung lam rai nga ai.
- F. Mädu Kärai hte rau wēnyi längai sha tai ai ngu gaw anhtē gaw Mädu hta nga nga nna, Mädu gaw anhtē hta nga nga nhtawm, anhtē hte Mädu gaw asak hta kähkyin gumdin nga ai lam mädi mädun ai-Yhn. 3:16, 1Yhn. 5:12.
- G. Jaw käja htap htuk ai Hkristan ni tai na mätu daini mäsum längai Kärai a dan leng ai lam hku nna Mädu Yēsu gaw anhtē a wēnyi hta shänu nga ai, anhtē a wēnyi hta rau sha gäyau gumhpawn nga ai, wēnyi re lam anhtē chye na ra nga ai-2Ko. 3:17, 1Ko. 15:45, 6:17.
- H. Tengman ai chyum laika hta anhtē gaw gäyau gumhpawn da ai wēnyi hku nna hkawm sa na mätu hpyi shawn nga ai-Rom. 8:4.
  - 1. Yawng mäyawng a mätu ahkyak mädung zaw gaw, anhtē a ningnan shängai hkrum ai wēnyi hta nga nga ai Mädu, anhtē a wēnyi hte rau wēnyi längai sha byin wa ai Mädu rai nga ai mauhpa Wēnyi hta mu lu ai.
  - 2. Wēnyi hta asak hkrung ai lam gaw Hkristu hpe, anhtē hta jähpring ya ai hte byawng shang hpring tsup shängun nna, Mädu gaw anhtē mäbyin mahkra hta ing chyam bra mat nhtawm, dai hku nna anhtē kaw nna dan leng wa ai du hkra ahkang jaw ai lam nan rai nga ai-Ehp. 3:17.
  - 3. Yawhan 15:4-5 hta shäda da shänu nga ai lam gaw Mädu Kärai hte rau wēnyi längai sha rai nga ai lam a tatut bungli gälaw ai lam rai nga ai.
- V. **Akyu hkam la lu ai akyu hpyi lam ni gaw anhtē gaw Mädu Kärai hta noi nga ai hte Mädu a ga hpe anhtē hta agrin nga nna byin pru wa ai mähtai rai nga ai-käji 17.**

- A. Akyu hpyi ai lam gaw măsha gaw Kărai Kăsang hte rau gumhpawn bungli gălaw ai hte ginrun bungli gălaw ai, Kărai Kăsang hpe shi hkum nan măsha kaw nna dan leng na mătu ahkang jaw ai hte Mădu a yaw shăda lam hpe shăngut shăkre ai lam nan rai nga ai. Akyu hpyi ai wa gaw Kărai Kăsang hte rau gumhpawn bungli gălaw ai, Kărai Kăsang hte rau sha dan leng na mătu ahkang jaw ai wa rai nga ai-Rom. 8:26-27, Yak. 5:17.
  - 1. Akyu hpyi ai lam gaw măsha hte Kărai Kăsang a läpran, lwi nga ai lam rai nna, măsha hte Kărai Kăsang a läpran, shăda da mătut măhkai ai lam rai nga ai.
  - 2. Akyu hpyi ai lam a jet ai shingdaw lam gaw anhtē a wĕnyi hta Kărai Kăsang hpe mătut măhkai na mătu Kărai Kăsang shi hkum nan hpe mărawp la na mătu rai nga ai-Ehp. 6:18.
  - 3. Shănu nga ai Hkristu hpe hkrum kădup hkam sha na mătu hte Hkristu hpe asak hkrung na mătu lädat gaw jet ai lädat hku akyu hpyi na mătu rai nga ai-Kol. 1:27, 3:4, Hpil. 1:20-21a.
  - 4. Anhtē gaw anhtē hpe Mădu Kărai hte mătut măhkai ai kăta de shăga woi wa ya ai akyu hpyi lam, anhtē hpe anhtē a wĕnyi hta Mădu hte kăhkyin gumdin lam byin pru shăngun ai akyu hpyi lam nga ra ai-2Tm. 4:22, 1Ko. 6:17.
- B. Anhtē gaw Mădu Kărai hta noi nga ai hte Mădu a ga anhtē hta agrin nga ai shăloí anhtē hta Mădu a ga kaw nna byin pru wa ai ra shărawng lam längai nga wa na rai nga ai-Yhn. 15:7, 1Yhn. 5:14-15.
  - 1. Anhtē gaw Mădu Kărai a hkam sha lam hpe hkrum hkra nna, Mădu a yaw shăda lam hpe chye na wa na rai nga ai. Dai hpang shi hte shi nan anhtē hta Mădu a ra shărawng lam hpe lu la wa na rai nga ai.
  - 2. Mădu a ra shărawng lam gaw anhtē a shărawng awng ai lam byin wa nna, Mădu ra shărawng ai lam gaw anhtē a ra shărawng lam byin wa nhtawm, anhtē gaw ndai ra shărawng awng ai hte măren akyu hpyi wa na rai nga ai.
  - 3. Mădu Kărai gaw ndai zawn re akyu hpyi lam hpe măhtai jaw na rai nga ai. Hpa măjaw nga yang dai gaw anhtē Mădu Kărai hta noi nga ai kaw nna mung, Mădu a ga ni anhtē hta noi nga ai kaw nna mung byin pru wa ai măjaw rai nga ai.

VI. Anhtē gaw Hkristu hta noi nga nna, Hkristu gaw anhtē hta noi nga ai shăloí, anhtē hta Hpung asak hkrung lam lu la na rai nga ai-Yhn. 15:4-5, 1Ko. 1:2, 9, 30, 12:27.

- A. Anhtē gaw jet ai Hpung asak hkrung lam hpe găyau gumhpawn da ai wĕnyi hta asak hkrung ai hku nna chyu sha lu la mai nga ai. Anhtē gaw Hpung asak hkrung lam a mătu ndai găyau gumhpawn da ai wĕnyi hta agrin nga ra ai-1:2, 12:27.
- B. Hpung asak hkrung lam gaw längai hte längai tsawra ai asak hkrung lam rai nga ai-Yhn. 15:12, 17.
- C. Anhtē gaw tsăbyi ru hku nna Hkristu hta noi nga ai shăloí anhtē gaw ginrun lăkung lăkying ni läpran e mauhpa kănawn măzum lam hta shang lawm kănawn măzum lu na rai nga ai-kăji 4-5, 1Yhn. 1:3-7.

Message Five

Kārai Kāsang a hkikhkam ai nta kaw nna, dai nta a mātu asak a amu māgam a mārang ē asak a lwi nga ai lam hpe kābu gāra ai mārang ē Hkrustan sak hkrung lam hpe asak hkrung ai lam

Htina chyum daw Eze.47:1-12, 2Ko.3:6, 1Ko.9:11, 3:6, 9, 4:15, 3:2, 12.

I. Hkrustan sak hkrung lam hpe asak hkrung na mātu māra anhtē gaw Kārai Kāsang a nta kaw na pru ai asak a lwi pru lam hpe kābu gāra ra ai. -Eze.47, 1-12.

- A. Kārai Kāsang a jähtum chyālai shāmu shāmawt lam gaw māsha hpe Kārai Kāsang a hpung shingkang, dandawng lam a mātu Mādu a asak, mābyin māsa, dat mābyin hte akri namta hta Mādu byin ai lam ni yawng hte tun bang chyam bra shāngun ai mārang ē māsha hpe Kārai byin shāngun lu na mātu māsha hta Mādu a shāmu shāmawt lam nan rai nga ai -2Ko.3:18, 1Yhn.3:2.
- B. Hka gaw chyinghka hkinbawng npu kaw na lwi pru wa ai -Eze.47:1.
  1. Hka gaw lwi sa wa ai lam nga na mātu, chyinghka hkinbawng ngu ai hpaw da ai lam nga ra ai-mādun-Shk.81:10.
  2. Anhtē gaw Mādu Kārai hpang de grau grau ni htep ai lam nga nna, Mādu hte mātut māhkai ai lam nga māgang, Hpung kāta kaw nna asak hka lwi pru wa na mātu, ahkang jaw ai hpaw da ai lam nga māgang rai na ra ai -Shākawn māhkawn 434.
- C. Lwi nga ai lam gaw sinpraw māga de rai nga ai -Eze.47:1.
  1. Kārai Kāsang a hka nu gaw Kārai Kāsang hpung shingkang a man yawng ai māga de, lwi nga ai -mādun -Buk.2:3, Eze.43:2.
  2. Hpung hta na yawng māyawng gaw Kārai Kāsang hpung shingkang a mātu tam ai lam hte ahkyak tawn ai lam nga ai rai yang asak hkrung ai hka gaw Hpung kaw nna lwi pru wa na rai nga ai. -Yhn.7:18, 1Ko.10:31.
- D. Hka gaw nta a hkra māga kaw na lwi pru wa ai -Eze.47:1.
  1. Chyum laika hta hkra māga gaw tsaw htum ai shāra, shawng nnan na shāra rai nga ai-mādun-Heb.1:3.
  2. Asak a lwi nga ai lam gaw anhtē kāta hta shawng nnan nga ra na rai nga ai, ndai gaw anhtē a asak hkrung ai lam hte amu bungli hta hkang reng nga ai ginlam rai ra ai -Shr.22:1, Ko.1:18b.
- E. Lwi ai lam gaw tawn hkungri dingda māga kaw na rai nna, anhtē gaw wudang a hpāran hpāreng ai lam hpe ra kādawn nga nna, asak a lwi ai lam hpe kābu gāra lu na mātu hpring hkra ap nawng ra ai. - Eze.47:1.
- F. Asak a lwi ai ai lam law htam wa na mātu anhtē gaw māgri-māsha hku nna Mādu Kārai a jaw ē shādawn hkrum ra ai. -40:3, 47:2-6, Shr.1:15, mādun Yhn.7:37-39.
  1. Shādawn ai lam gaw jep jen ai lam, chyam dinglik ai lam, je yang ai lam hte mādu lu na mātu rai nga ai. Dawng hking mi hpe māli lang shādawn ai lam gaw hpring tsup ai unit lāngai rai nna (mādun Shk.84:10), hpan da hkrum ai ni hku nna anhtē gaw Mādu Kārai a mārang ē tsep kawp azin ayang shādawn hkam ra ai, dai rai yang she Mādu gaw anhtē a mābyin yawng hpe up mādu nna tsep kawp azin ayang mādu lu na rai nga ai (Esa.6:1-8).
  2. Anhtē gaw Mādu Kārai hpang anhtē hpe jep jen ai lam, chyam dinglik ai lam, je yang ai lam ni hte anhtē hpe mādu lu na mātu ahkang jaw māgang, lwi ai lam gaw sung wa māgang rai nga ai. Lwi ai lam a sung htum ai lam gaw Mādu Kārai a mārang ē anhtē kāde ting shādawn ya hkrum ai- mādun 1Yhn.1:5,7.
  3. Anhtē gaw Mādu Kārai a mārang ē shādawn ya ai hkrum māgang, anhtē asak a chyēju lwi ai mārang e, shāgyip ai hte, shādawn māsat hkrum māgang rai nna, jähtum hta anhtē gaw hpung-yawt ra ai hka nu hku nna, lwi nga ai Māsum lāngai Kārai hta lup mat let, shāyawng hkrum ai mādang du hkra rai nga ai. Māga mi hku nna anhtē gaw anhtē a wanglu wanglang lam yawng hpe sum mat ga ai, raitim māga mi hta anhtē gaw teng sha nan shang lawt lu sāga ai – Eze.47:4-6.

- G. Hkanu gaw yawng măyawng hpe asak hkrung ai lam byin shăngun ai. Hkanu a lwi ai lam gaw hpun ni, nga ni hte du sat yam nga ni hpe shăpraw ya ai.- kăji.7, 9-10, 12.
- H. Hka nu gaw hkrun hkraw ai, ga kăprang ai lämu ga hpe hka jaw let, si hkrung si htan hka ni hpe ana shăzim ya ai. Ndai hka jaw ai lam hte ana shăzim shăngun ai lam ni gaw asak hpe gălaw shăpraw ai yaw shăda lam a mătu rai nga ai -kăji.8.
  - 1. Hka nu gaw hka kăyun ai ga hte hkumpup nawng ni hpe ana nshăzim ya lu ai. Hka kăyun ai ga (snr) hkumpup ga gaw läpran ga, lam kă-ang na shăra, gălai kăchyai gălaw ai lam hte kătsi mung nrail-kăhtet mung nrail re nga nga ai shăra rai nga ai -kăji.11, mădun- Shr.3:15-16.
  - 2. Asak a lwi ai lam a mătu, Hpung asak hkrung lam a mătu Mădu Yēsu gaw tsep kawp byin ai lam hpe ra shărawng nga ai, hpyi shawn nga ai. Yawng măyawng tsep kawp byin ai a mărang ē anhtē gaw lwi taw ai lam hta nga nga nna, lwi nga ai lam gaw kăhte mi hte kăhte mi hkrat nga ai nre sha, hpung-yawt ra a hka nu rai na ra ai. Dai shălooi yawng măyawng gaw hka nu du wa ai shăra shăgu hta asak hkrung ai lam nga na rai nga ai.
- II. Anhtē gaw Hkristu hpe asak a lwi ai lam hku nna kăbu găra ai gaw, anhtē Kărai Kăsang a mau hpa rai nga ai asak hte seng ai gawgap lam rai nga ai Kărai Kăsang a hkik hkam ai nta a mătu asak hpe măgam gun ai lam hte rau nli gat ai ni, hkai ai ni, hka jaw ai ni, shăngai ai ni, bau măka ai ni hte gawgap ai ni byin na mătu rai nga ai- 2Ko.3:6.**
- A. Asak a mu gun wa gaw wĕnyi măsa nli ni hpe gat ai wa rai ma ai.
  - 1. 1Ko.9:11 hta Pawlu gaw Korinhtu măre măsha ni hpang “anhtē gaw nanhtē hta wĕnyi hte seng ai lam ni hpe gat nhtawm-(eng)” nga nna tsun da ai. Wĕnyi hte seng ai lam ni gaw wĕnyi nli ni hpe mădi mădun ai.
  - 2. Nli gaw asak a bang hkam hpa rai nna, wĕnyi nli hpe gat ai gaw anhtē a wĕnyi hta, wĕnyi hte rau, wĕnyi kăta kaw nna asak hpe kăran kăchyan na mătu rai nga ai. Mădu Yēsu gaw nli gat ai wa hku yu sa wa nna, tinang hkum hpe asak a nli hku nna măsha rudi kăta de gat tawn wu ai -Mat.13:3, 37.
  - 3. Mădu Kărai a bai lu la ai lam hta ga shăka ningnan tăra a mu gun ni hku nna anhtē gaw Hkristu hpe kăga ni kăta hta gălu kăba wa na mătu hte gălaw shăpraw na mătu asak hpe kăran kăchyan ai nli gat ai ni byin ra ai.
- B. Asak a mu gun wa gaw Hkristu hpe Kărai Kăsang a măsha ni kăta de hkai ya ai wa rai nga ai - 1Ko.3:6.
  - 1. Kărai a asak hte Hkristu hta ningnan shăngai hkrum sai kamsham ai ni gaw Kărai Kăsang a ningnan hpan ai lam hta hkai sun, Kărai Kăsang a hkauna rai nga ai -kăji.9.
  - 2. Hkristu hpe kăga ni kăta de gat hkai na mătu anhtē gaw Hkristu hpe anhtē a wĕnyi ē nga ai asak hku nna tengman ai hkrum kădup hkam sha ra nga ai.
- C. Asak a mu gun wa ni gaw măsha ni hpe Hkristu hte hka jaw ya ai wa rai nga ai. Anhtē gaw Hkristu hpe kăga ni kăta de gat hkai ngut ai hpang, shanhtē hpe asak hka hte hka jaw ya ra ai. -kăji.6.
  - 1. Kărai Kăsang a sun hkauna hta hka jaw ai wa hpe hka lawng kaw nna, hka len ai lädat hku sun hkauna hpe hka len jaw ai lam hte shingdaw lu nga ai. Anhtē gaw Kărai Kăsang a hkaunu hku nna Hpung hpe hka jaw na mătu anhtē a kăta hta asak hkrung ai hka hpe lawng tawn da ai lam hte rau nga ai Kărai hte seng ai “hka len lam gălaw ai lam” byin ra ai.
  - 2. Anhtē gaw Hkrsitu hpe asak hka hku nna tengman ai hkrum kădup hkam sha lam hte Mădu hpe asak hkrung ai mătut măhkai ai lam nga ra ai, shing rai yang she, anhtē gaw asak hkrung ai hka a len lam, Kărai hte seng ai hka len gălaw ai lam byin wa lu na rai nna, dai gaw kăga ni hpe asak hka hte pawn ba ya lu na rai nga ai. -Yhn.4:14, 7:37-39.
- D. Asak a mu gun wa gaw asak hpe shi a kăshu kăsha ni hpang de jăhpring ya nna, shăngai ai wa rai nga ai -1Ko.4:15.
  - 1. Shăngai ai lam gaw wĕnyi hte seng ai kăsha ni hpe byin pru wa shăngun ai lam, shanhtē hpe asak jăhpring ya ai lam kaw nna shăngai ya ai lam nan rai nga ai.

2. Anhtē gaw kāga ni kāta de Kārai hte seng ai asak hpe jāhpring ya na mātu Kārai hte seng ai “ginsai nli” nga ra ai, shing rai yang she, shanhtē gaw Kārai Kāsang a kāsha ni hku nna shāngai lu na rai nga ai.
- E. Asak a mu gun wa gaw bau māka ai wa rai nga ai. Bau māka ai lam gaw asak a ginlam rai nga ai. Dai gaw māchye māchyang ginlam rai nga ai shārin achyin ai lam hte shai nga ai.
1. Chyu na chyu hpe jaw ai lam (snr) sha na mālu māsha hpe jaw ai lam gaw kāga ni hpe bau māka na mātu rai nga ai (3:2). Kāsa gaw Korinhtu kamsham ai ni hpe chyu hku mu gun ya nna, dai gaw shanhtē hpe bau māka ai.
  2. Kāsa ni a san seng ai shārin achyin ai lam gaw māsha ni hpang asak a pawn ba lam hku nna shanhtē hpe bau māka na mātu (snr) shanhtē hpe ana shāzim ya na mātu hkam ja shāngun ai shārin achyin ai lam hpe māgam gun daw jau ai lam rai nga ai. -1Tm.1:10b, 6:3, 2Tm.1:13, Tit.1:9.
- F. Asak a mu gun wa gaw ja, gumhpraw, mānu dan ai lungseng ni hte gawgap ai wa rai nga ai.
1. Ja gaw Mādu a Kārai hte seng ai mābyin māsa hta Kāwa Kārai Kāsang a asak hpe shingdaw nna, gumhpraw gaw Mādu a hkrang shaw ai amu bungli hta Hkristu hpe shingdaw nna, mānu dan ai lungseng ni gaw Mādu a hkrang nsam gālai shai ya ai amu bungli hta Wēnyi Kārai hpe shingdaw ai (ndai lam gaw shinggyim rudi hpe shingdaw ai hpun, hkumshan hta nga ai māsha hpe shingdaw ai tsingdu, asak kāta ai lam hpe shingdaw ai yi hku ni hte nhtan shai nga ai.) -1Ko.3:12.
  2. Shawlumon a māhkawn ga gaw tengman htap htuk ai Hpung asak hkrung lam hta kup tsup hkam ai kamsham ai ni gaw hkrang nsam gālai shai ya ai Wēnyi hte gumhpawn gālaw nna Hkristu a tsawra ai tam ai ni hpe māsum lāngai Kārai a arawn alai ni hpe shanhtē a mai kāja ai lam ni byin wa na mātu, la bang hkrum ai a mārang ē shanhtē hpe hkrang nsam gālai shai ya na mātu Māsum Lāngai Kārai hpe shanhtē hpang de māgam gun daw jau ya ai hku nna kup tsup ya ai lam hpaw mādun da ai -1:10-11.
  3. Ndai lam gaw Hkristu a asak hkrung ai Hkumhkrang hku nna Hpung hpe gawgap ai lam a mātu rai nna, dai gaw Kārai Kāsang a htani htana yaw māsing ngut kre hpirng tsup lam a mātu Yerusalem māre ningnan hpe ngut kre hpirng tsup shāngun na rai nga ai -1Ko.3:12, Shr.21:18-21.

Message Six

Hkristu hta nga nga ai Măsum lăngai Kărai gaw anhtē a myit măsin ni hta htoi tu ai mărang ē anhtē hpang de asak rai nga ai lam

Htina chyumdaw   2Ko.4:4, 6-7, 3:18, Mat.17:2, Eph.5:8-9, Shr.22:4a, 5b, 21:23.

- I. “Karai Kasang a hkrang bung sumla ngu ai, Hkristu a hpung shingkang rawng ai kabu gara shiga a nhtoi gaw, n kam n sham ai ni hta n htoi tu u ga she, ndai mungkan ga na Hpara gaw, shanhte a myit mang ai hku shakyaw shamak kau ya manu ai” -2Ko.4:4.
- Ndai prat a Hpara rai nga ai Satan gaw nkamsham ai ni a sawn sum ru ai lam ni hte nyan ni hpe shăkyaw shămak ya mănu ai, dai hku nna Hkristu a hpung shingkang kăbu găra shiga nhtoi gaw shanhtē a myit măsin ni hta htoi tu lu ai lam n-nga mat ai.
    - Shăkyaw shămak hkrum ai (snr) măgap hkrum ai ni gaw, shanhtē măhtang hpa hpe mung n-nawku ga ai ngu nna htang la ma ai, teng sha nga yang shanhtē a Hpara gaw Satan rai nga ai.
    - Kărai kăta myit jăsat nga ai ni gaw shanhtē hpa gălaw nga ma ai hpe pi nchye kau dat ai sha Satan hpe nawku nga ma ai.
    - Daini măsha law mălawng gaw ndai prat a Hpara ni a mărang ē myi shăkyaw shămak kau ai hkrum mănu ai.
  - Kărai Kăsang a hkrang bung sumla ngu ai Hkristu gaw Mădu a hpung shingkang nhtoi htoi tu ai lam rai nga ai. Dai măjaw Hkristu a kăbu găra shiga ngu ai gaw anhtē a myit măsin ni hta htoi tu ai, nhtoi shălawt dat ai, htoi kăbrim nga ai Mădu hpung shingkang a kăbu găra shiga rai nga ai.
  - Hkristu a hpung shingkang kăbu găra shiga gaw shăman chyēju hkam la lu ai Kărai Kăsang hpung shingkang a kăbu găra shiga rai nga ai- 1Tm.1:11.
  - Hkristu hta Kărai Kăsang a asak hte măbyin măsa hpe Kărai Kăsang a hkrang shaw la hkrum ai măsha ni a kăta de kăran kăchyan ya ai mărang ē, Hkristu a hpung shingkang kăbu găra shiga gaw Kărai Kăsang a hpung shingkang hpe htoi tu kăbrim shăngun ai, dai hta Kărai Kăsang gaw Mădu a măsha ni a kă-ang hta shăman chyēju hkam la wu ai- Heb.1:3, Eph.1:3, 6,12, 14.
- II. “Nsin hta na nhtoi htoi na ra ai, nga nna tsun ai Karai Kasang gaw, Hkristu a myi man kaw na Karai kasang a hpung shingkang a chye chyang ai nhtoi hpe shapraw ya lu u ga she, anhte a kraw lawang e jahtoi ya ma ni ai” -2ko.4:6.
- Anhtē a myit măsin ni hta Kărai Kăsang a htoi tu ai lam gaw Yēsu Hkristu a myi man hta nga ai Kărai Kăsang a hpung shingkang hpe chyē chyang ai a nhtoi htoi tu ai lam hpe pru wa shăngun ai, dai gaw Hkristu a kăbu găra shiga hta Kărai Kăsang a hpung shingkang hpe chyē chyang ai a htoi tu ai lam hta rai nga ai -kăji.4, 6.
  - Kărai Kăsang a hpung shingkang hpe chyē chyang ai a htoi tu ai lam gaw Yēsu Hkrsitu a myit man hta rai nga ai. Da ndai hta Hkristu a hpung shingkang kăbu găra shiga gaw Myi man hta Kărai Kăsang a hpung shingkang hpe anhtē mu lu săga ai tsawra ai Mărai hkum wa nan rai nga ai hpe mădi mădun ai- kăji.4,6, Mat.17:2.
  - Yēsu Hkristu a Myi man hta dan dawng htoi tu ai Kărai Kăsang a hpung shingkang gaw Kărai Kăsang hpung shingkang a nhtoi htoi tu ai lam rai nga ai Yēsu Hkristu kaw nna dan dawng ai hpung shingkang a Kărai Kăsang rai nga ai. Mădu hpe chyē chyang ai lam gaw hpung shingkang a Kărai Kăsang hpe chyē chyang ai lam rai nga ai- Ksa.7:2, Heb.1:3.
  - Kărai Kăsang gaw anhtē a myit măsin ni hta htoi tu ai lam nga măgang, anhtē gaw kăga ni a ntsa htoi tu ai lam nga măgang rai nga ai, dai hku nna shanhtē gaw Yēsu Hkristu a myi man hta, măga mi hku nna nga yang Kărai Kăsang hpe shădan shădawng shăngun nna, shaw mădun ai Mădu Hkristu hpe chyē chyang ai lam hta Kărai Kăsang a hpung shingkang hpe chyē chyang ai lam nga wa lu na rai nga ai. Hkristu a hpung shingkang kăbu găra shiga gaw

shawng nnan anhtē kāta de htoi tu nna, dai hpang anhtē a kāta kaw nna bai htoi tu wa ai lam rai nga ai -Yhn.1:18, Mat.5:16, Eph.2:15.

III. “Rai timung, dai chyahtum chyalai re ai n-gun atsam gaw anhte kaw na n re ai sha, Karai Kasang kaw na pru nga u ga she, ndai sutgan gaw, ga dibu hta sha anhte rawng da gaw ai”- 2Ko.4:7.

A. Hkristu a hpung shingkang kābu gāra shiga htoi tu ai lam kaw nna chyahtum chyalai re ai mānu dan ai sutgan hku nna hpung shingkang a Hkristu gaw kamsham ai ni hkap la lu sāga ai. Ya Māsum lāngai Kārai a hkum dan dawn ai lam hte shādan shäleng ai lam rai nga ai Hkristu htoi tu ai lam a jet ai lam gaw anhtē kāta hta ē mānu dan ai sutgan rai nga ai -kāji.6, 7.

1. Anhtē a myit māsin ni hta Kārai Kāsang a kāran kāchyan ai lam rai nga ai Kārai Kāsang a htoi tu ai lam gaw anhtē kāta de mānu dan ai sutgan ngu ai yawng māyawng lawm ai Hkristu, anhtē a asak hte yawng māyawng byin na mātu asak jaw ai Wēnyi hku nna Māsum lāngai Kārai a hkum dan dawn ai Mādu hpe la sa wa ya ai. -kāji.4, 6-7, Kol.2:9, 3:4, 11, 1Ko.15:45b.
2. Ndai mānu daw dan nlu ai sutgan rai nga ai shānu nga ai Hkristu gaw Hkristan asak hkrung lam a mātu mādi shādaw hpa- Kārai hte seng ai ru npawt rai nga ai- Eph.4:13, 2Ko.13:5, 4:7.
- B. Ndai mānu daw dan nlu ai sutgan gaw gayun bang hpa ni rai nga ga ai anhtē hpe mānu daw dan nlu ai amu māgam hte ga shāka ningnan tāra a māgam gun ni byin shāngun sai. Ndai lam gaw hkrung rawt ai lam hta Kārai hte seng ai hpung shingkang a mārang ē rai nga ai. Ndai hpung shingkang a chyahtum chyalai re ai lam gaw teng sha nan Kārai Kāsang hte sha seng nna, anhtē kaw nna pru wa ai nrail nga ai. -3:6, 1;;9, 4:7.
- C. Anhtē a htoi tu ai a mārang ē hpung shingkang a kābu gāra shiga tāra hpe hkap la lu ai ni gaw, shanhtē a kāta de kāran kāchayn hkrum ai mānu dan ai sutgan hku nna Hkristu hpe hkap la lu ma na rai nga ai. Dai hpang anhtē ni zawn nan shanhtē mung ndai mānu daw dan nlu ai sutgan hpe bang hkam da ai ga yun bang hpa ni byin wa ma na rai nga ai -kāji.4, 6-7.

IV. “Dai rai nna anhte yawng gaw man magap hlaw kau sai myi man ni hte dai Madu a hpung shingkang a shingna hpe bai nhtang htawng madun nga ga ai. Dai hpung shingkang nan wenyi ngu ai Madu kaw na du sa nna Madu hte grau grau bung jat wa ai hpung shingkang maga de anhte hpe galai shai wa shangun mi ai.” -3:18.

- A. Mādu Kārai a hpung shingkang hpe māda yu ai lam gaw anhtē nan Mādu Kārai hpe mu māda lu ai lam rai nga ai. Mādu Kārai a hpung shingkang a shingna hpe bai nhtang htawng madun ai lam gaw anhtē kaw nna Mādu hpe kāga ni hpang mu shāngun ai lam rai nga ai.
- B. Mādu Kārai a hpung shingkang gaw hkrung rawt ai, lung mat sai Hkristu a hpung shinkang rai nna, Mādu gaw anhtē ni hta shānu nga ai asak jaw ai Wēnyi hku nna tinang nan hte Mādu ngut kre lai sai yawng, awng dang mādu da ai yawng, lu la da ai yawng hpe anhtē ni hpang jet wa shāngun ai Mādu rai nga ai, dai hku nna anhtē gaw Mādu hte lāngai sha byin wa lu na rai nna, Mādu Kārai zawn nan bung pre ai hkrang nsam kāta de hpung shingkang kaw nna hpung shingkang kāta de hkrang nsam gālai shai ai lam nga wa lu na rai nga ai. Ndai lädat hte Mādu gaw anhtē hpe Mādu zawn nan bung wa shāngun na rai nga ai- Luk.24:46, Heb.2:9, 2Ko.3:18, Rom.8:29.

- C. Ndai lam gaw hkrung rawt ai hta ē asak hta byin pru nga ai byin yan rai nga ai -2Ko.3:18.

V. “Moi shawng de nanhte mung ningsin hta nga lai wa yu manit dai; rai ti mung ya e Madu a masha ni tai wa manit dai rai nna nhtoi de du shang manit dai. Dai re ai majaw, nanhte gaw nhtoi a kashu kasha ni zawn hkan galaw nga mu” -Ehp.5:8.

- A. Kārai Kāsang gaw nhtoi rai nga ai hte māren Kārai Kāsang a kāsha ni rai nga ai anhtē gaw nhtoi a kāsha ni rai ga ai- 1Yhn.1:5, Eph.5:8, Yhn.12:36.
- B. Anhtē gaw nhtoi a kāsha ni rai nga ai sha n-ga -anhtē gaw nhtoi nan mung rai ga ai. Anhtē gaw nhtoi rai nga ai gaw anhtē Mādu Kārai hta Kārai Kāsang hte lāngai sha rai nga ga ai mājaw rai nga ai -Mat.5:14, 1Yhn.1:5.

- C. Anhtē gaw nhtoi hta nga nga ai shăloi, jaw ai hte shut ai shingwang a shinggan hta nga nga ga ai -kăji.7.
- D. Anhtē gaw nhtoi a kăsha ni hku nna hkawm sa na rai yang Ehp.5:9 hta hpaw mădun da ai asi si ai lam nga wa na rai nga ai.
  - 1. Nhtoi a asi gaw măbyin măsa hta mai kăja ai lam, byin yan hta dinghpring ai lam hte dan dawn ai lam hta tengman ai lam nga ra na rai nna, anhtē shăni shăgu hkawm sa ai lam a jet ai hku nna Kărai Kăsang gaw dan dawng ai lam nga ra ai.
  - 2. Mai kăja ai lam, ding hpring ai lam hte tengman ai lam hta nga ai nhtoi a asi gaw Măsum lăngai Kărai hte mătut mănoi nga ai.
    - a. Mai kăja ai lam hku nna Kăwa Kărai gaw nhtoi a asi măbyin măsa rai nga ai. Dai măjaw kăji.9 hta na mai kăja ai lam gaw Kăwa Kărai Kăsang hpe mădi mădun ai - Mat.19:17.
    - b. Ding hpring ai lam gaw Kăsha Kărai hpe mădi mădun ai, hpa măjaw nga yang Hkristu gaw Kărai Kăsang a ding hpring ai byin yan hku nan Kărai Kăsang a yaw shăda lam hpe ngut kre hpring tsup shăngun na mătu yu sa wa ai măjaw rai nga ai -Rom.5:17-18, 21.
    - c. Nhtoi a asi dan dawng ai lam rai nga ai tengman ai lam gaw Wĕnyi Kărai Kăsang hpe mădi mădun ai, hpa măjaw nga yang Mădu gaw tengman ai a Wĕnyi rai nga ai măjaw rai nga ai. -Yhn.14:17, 16:13.

VI. “Shanhte gaw, shi myi man hpe ayu mada nga lu na mara ai rai nna, ---- dai Madu Karai Kasang gaw shanhte hpe nhtoi jaw na mu ai” Shr.22:4a, 5b.

- A. Kărai Kăsang hte Săgu kăsha a myi man hpe mu măda ai lam gaw htani htana prat dingsa Kărai Kăsang a hkrang shaw hkam ni kăbu găra lu ai Măsum lăngai Kărai a shăman chyēju rai na ra ai -kăji.4a.
- B. Săgu kăsha hta Kărai Kăsang nan gaw anhtē a ntsa ē htoi tu na rai nna, anhtē gaw Mădu a hpung shingkang dan dawng ai nhtoi htoi tu ai a npu hta htani htana prat dingsa asak hkrung lu na rai ga ai- kăji.5b, 21:23.